

## ONTWIKKELAGENDA PSYCHOTRAUMA

### ALGEMEEN

Dit document maakt onderdeel uit van de raamovereenkomst voor de zorgfunctie GGZ Eetstoornissen. In dit document zijn afspraken vastgelegd tussen de VNG en de aanbieder(s) van GGZ Eetstoornissen over het gezamenlijk uitdenken, uitwerken en implementeren van transformatiemogelijkheden voor de betreffende zorgfunctie. Het gaat hierbij om bindende afspraken tussen VNG en de aanbieder(s) die gelden gedurende de looptijd van de raamovereenkomst.

### KARAKTER VAN DE ONTWIKKELAGENDA

Als onderdeel van de raamovereenkomst zijn afspraken gemaakt voor de levering van hulp en ondersteuning. In het Programma van Eisen, dat eveneens onderdeel uitmaakt van de raamovereenkomst, is de inhoud van deze hulp vastgelegd.

De VNG als vertegenwoordiger van gemeenten en de aanbieder(s) vinden het van belang om gedurende de raamovereenkomst vernieuwing door te voeren die aansluit bij de uitgangspunten van het nieuwe jeugdstelsel. De vernieuwing kan verschillende doelen dienen. Te denken valt aan het verbeteren van de inhoud van de hulpverlening, het versterken van de keten, het verbeteren van de aansluiting tussen de (leef)omgeving van de cliënt en de hulpverlening, het verkorten van een eventuele opname of hulptraject, het zorgen voor een betere aansluiting tussen zorgvraag en zorgaanbod, verbeteren van de nazorg, het verlagen van de kosten en verminderen van administratieve lasten.

De afspraken die de VNG en de aanbieder(s) maken kunnen een verschillend karakter hebben. Het kan gaan om een pilot om bijvoorbeeld een nieuwe manier van werken te introduceren, het uitvoeren van een onderzoek, het onderzoeken van een andere vorm van samenwerken of ketenoptimalisatie of meewerken en meedenken over vernieuwing en innovatiemogelijkheden. Per zorgfunctie en/of te maken afspraak kunnen de afspraken in de ontwikkelagenda er anders uit zien.

De VNG en de aanbieder(s) maken voorafgaand aan de inwerkingtreding van de raamovereenkomst afspraken over de thema's die onderdeel uitmaken van deze ontwikkelagenda en hoe zij invulling gaan geven aan deze afspraken. Gedurende de looptijd van de overeenkomst monitoren de VNG en de aanbieder(s) of de uitvoering van deze afspraken nog in lijn is met de inhoud van de ontwikkelagenda. Indien uit de monitoring volgt dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt, kunnen de VNG en de aanbieder(s) gezamenlijk afspraken maken om de vastgelegde thema's anders in te vullen, thema's van de ontwikkelagenda af te halen of nieuwe thema's toe te voegen.

Mocht gedurende de looptijd van de raamovereenkomst blijken dat aanvullende afspraken tussen de VNG en de aanbieder(s) nodig zijn, dan treden zij in overleg over de eventuele aanpassing van de raamovereenkomst, de ontwikkelagenda of daaraan gerelateerde documenten. Aanpassing is alleen mogelijk als beide partijen hiermee instemmen. In beginsel ontvangt de aanbieder geen vergoeding voor het meewerken aan de ontwikkelagenda, tenzij de VNG met de aanbieder hierover separate afspraken maakt en vastlegt.

## INHOUD VAN DE ONTWIKKELAGENDA

De VNG en de aanbieder(s) zijn de volgende ontwikkelagenda overeen gekomen.

### Afspraken die gelden voor alle aanbieders:

- **Onder regie van gemeente georganiseerde toegang partner bij complexe casussen:** In gemeenten wordt, met allerlei variatiemogelijkheden, toegang en eerstelijns zorg ingericht. Professionals in deze teams zijn aanspreekbaar op complexe casussen van aanbieders, vooral om de verbinding te leggen met andere hulpverleners in het kader van '1-gezin, 1-plan, 1-regisseur' en om afspraken te maken over vervolg na afloop van de door de aanbieder geboden zorg.
- **Jeugdige en of zijn ouder regie over de zorg:** Het uitgangspunt is dat de jeugdigen en hun gezin zelf de regie hebben over de hulpverlening of ondersteuning. Zij krijgen daartoe alle relevante informatie over bijvoorbeeld de verschillende hulpverleningsmogelijkheden en de effecten die daarvan verwacht worden. In die situaties waarbij ouders niet in staat zijn goede beslissingen te nemen, wordt er gehandeld vanuit het belang van het kind of de jongere.
- **Doorbreken van de keten van achtereenvolgende derdelijns zorg.** Als derdelijns zorg goed functioneert, is het een tijdelijke inzet van noodzakelijke specialistische zorg met als doel dat jeugdige weer terugkeert in het gezin en op school of al dan niet in combinatie met beperkte hulp ter ondersteuning bij de participatie. Voorkomen moet worden dat een keten van derdelijns zorg ontstaat die naar elkaar doorverwijst. Gemeenten zullen hier als opdrachtgever op sturen. De aanbieder is beschikbaar om met de VNG na te denken over duurzame inrichting van sectoroverstijgende derdelijns zorg voor jeugd.
- **Deelname aan innovatie, verbinding met wetenschap:** Aanbieders zorgen voor kennis- en vakontwikkeling en professionalisering van hun personeel en maken daarbij gebruik van landelijk beschikbare middelen voor innovatie. De VNG gaat er van uit dat interventies wetenschappelijk zijn getoetst op effectiviteit, of dat onderzoek wordt verricht om effectiviteit te toetsen. Aanbieders stellen regionaal hun kennis ter beschikking aan de tweede lijn, waardoor ze zich binnen het raamcontract kunnen beperken tot 'last-resort' zorg.
- **Verkorting van de duur van intramurale zorg:** Aanbieders streven naar verkorting van de duur van intramurale zorg, zeker wanneer de gemiddelde duur nu meer dan een jaar is.
- **Borgen van aansluiting -18 +18:** De ontschotting die in de Jeugdwet is geregeld voor zorg en begeleiding van jongeren onder de 18, heeft als consequentie dat een goede aansluiting vanaf 18 jaar niet vanzelfsprekend is. VNG en aanbieders wisselen uit hoe die aansluiting in de praktijk functioneert en of (aanvullende) afspraken nodig zijn om die aansluiting te verbeteren.

### ONTWIKKELAGENDA SPECIFIEK VOOR GGZ

Centrum '45 is door de overheid erkend als landelijk kennis- en expertisecentrum op het gebied van psychotrauma. Binnen de instelling wordt wetenschappelijk onderzoek en innovatie direct gekoppeld aan de behandelpraktijk en aan kennis disseminatie. Voor de behandeling is Centrum'45 een derdelijns hoog-specialistische GGZ-aanbieder voor de behandeling van psychotrauma. Zij doet dit voor alle leeftijden en alle doelgroepen, waarbij de psychotrauma op de voorgrond staat van de problematiek. Van hieruit vervult Centrum'45 ook een rol in verschillende ketens, onder andere door middel van kennis centra. Voor de jeugd zijn daarin het Arq kenniscentrum Kind & Gezin en het Arq kenniscentrum migratie leidend. Centrum'45 is onderdeel van Arq psychotrauma expert groep.

Een belangrijke doelstelling is om in Nederland een netwerk te onderhouden met andere psychotrauma instellingen (Netwerk Psychotrauma Nederland), waarvan Centrum'45 de voorzitter is. Ook voor kind en jeugd bestaat er vanuit Centrum '45 een nauwe samenwerking met andere instituten die psychotrauma voor kind en gezin als specialisatie hebben. De ontwikkeling van een landelijke informatieportal om deskundige traumahulpverlening voor kinderen breed mogelijk te maken, is een voorbeeld. Het aanbod van vroeg-interventie programma's voor kinderen en gezinnen van vluchtelingen op locatie (gemeente, AZC) in samenwerking met lokale zorgpartners een volgend voorbeeld. Tevens wordt binnen het Landelijk Zorgsysteem Veteranen (LZV) nauw samengewerkt met onder andere Psychotraumacentrum Zuid-Nederland (Reinier van Arkel groep) en GGZ Drenthe in de zorg voor kinderen en gezinsleden van getraumatiseerde veteranen.

Centrum'45 vervult de zorgfunctie voor uitzonderlijke traumatische gebeurtenissen, waar lokaal of regionaal veelal geen expertise voorhanden is. Hierbij gaat het om specialistische individuele traumabehandeling voor patiënten die complex getraumatiseerd zijn, maar altijd in de context van het gezin als systeem.

Tevens is het specialistisch team beschikbaar voor consultatie en ondersteuning aan lokale of regionale hulpverleners zoals bureaus jeugdzorg, GGD en specifieke (landelijke) taskforces. Als voorbeeld hierin is Centrum'45 actief betrokken in het expertteam kinderen uit IS-gebied. Bij grotere incidenten kan een preventief programma geboden worden ten behoeve van gezinnen die hoog risico lopen op klachten en ontwrichting op langere termijn. De (hoog)specialistische zorg is onderscheidend van lokale GGZ en bestaat uit gecombineerde (trauma)behandeling voor zowel ouders als kinderen.